

Maa- ja metsätalousministeriö
Lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius
kirjaamo@mmm.fi
VALTIONEUVOSTO

VN/3713/2020

Lausunto hallituksen esityksestä eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi

Tausta

Lakiehdotus suo kunnille mahdollisuuden rajata perustasoisten eläinlääkäripalvelujen järjestämistä vastaavasta. Pieneläinten vastaanoton osalta muotoillut merkittävät kuntien lakisääteisten velvollisuuksien laajenemista osalla alueista. Lakiehdotuksen 9 §:ssä luetellaan järjestämistä vastaavaksi kuuluvat tehtävät: 1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi, 2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä, 3) eläinterveyskäynnit (tarttuvien eläintautien), 4) eläinten rokotus, 5) loisten häätö ja ehkäisy, 6) suun terveydenhuolto, 7) sarvien ja sarven aiheiden poisto naudoilta ja vuohilta, 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito, 9) kastroitot (ei hevonen), 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, 11) sairaan tuotantoeläimen hoito, 12) ensiapuluonteinen hoito, 13) synnytyssapu, ml. nautojen, vuohien, lampaiden ja kissojen keisarinleikkaus sekä 14) eläimen lopetus. Lähes kaikkia edellä mainittuja tehdään vaihtelevan säännöllisesti Kalajoen kaupungin ympäristöterveyden yhteistoiminta-alueella.

Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen lausunto työryhmän luonnoksesta

Ehdotuksen mukaan järjestämistä vastaavaksi 9 §:n mukaan kuuluisivat vain sellaiset toimenpiteet, jotka voidaan tehdä eläintenpitopaikoissa tai eläinlääkärin vastaanottotiloissa ilman erikoiskoulutusta tai erikoislaitteistoa. Toimenpiteet ovat tarpeen eläinten hyvin voinnin, eläinterveyden ja kansanterveyden turvaamiseksi sekä osaksi myös Suomen huoltovarmuuden kannalta keskeisen maataloustuotannon turvaamiseksi. Järjestettäviin palveluihin kuuluisivat EU-lainsäädännön eläinterveyskäynnit sekä tuotantoeläinten terveydenhuoltokäynnit ja -suunnitelmat. Rajauksen seurauksena kunnalle muodostuisi velvollisuus seurata järjestämistä vastaavaksi mukaisen rajaamisen noudattamista, tämä voisi aiheuttaa erityisesti lemmikki- ja harrastuseläinten osalta eläinsuojelullisia ongelmia.

Rokotukset esim. rabiasta vastaan sekä loisten häätö ja ehkäisy, hammastarkastukset hammaskiven poiston ohella kissoille ja koirille kuuluisivat kunnan velvoitteisiin. Hevosten perushammashoito ja tulehdus- ja kiputilojen ensiavun luonteinen hoito kuuluisivat järjestämistä vastaavaksi. Eläinsuojelulain 14 § edellyttää sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa kotieläintä autettavan tai ilmoitettavan eläimestä sen omistajalle, haltijalle tai esim. kunnaneläinlääkärille. Järjestämistä vastaavaksi kuuluisi myös kaikkien kotieläinten synnytyssapu ja eläinten lopettaminen. Tietyissä rajoissa oikeus myydä lääkkeitä.

Eläinlääkintähuoltolakiuonnoksen tarkoitus on edistää ja ylläpitää eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä kansanterveyttä varmistamalla eläinlääkäripalvelujen laatu sekä turvaamalla yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset eläinlääkäripalvelut koko maassa. Yksityiselle eläinlääkäripalvelujen tuottajalle voisi nykytilanteeseen verrattuna jäädä suurempi akuuttipotilaiden määrä, esim. perustutkimuksen lisäksi tulevien kuvantamisten tai leikkausten osalta. Yksi vaihtoehto voisi olla, että kunta tuottaisi myös 9 §:n mukaisten toimenpiteiden ulkopuolista palvelua, mutta vain liittyen sairaan eläimen hoitoon tai hoidontarpeen selvittämiseen ja hinnoittelee ne markkinaperusteisesti. Yksityisten eläinlääkäripalveluiden hintataso vaihtelee suuresti esim. pääkaupunkiseudun ja Pohjois-Pohjanmaan kuntien välillä.

Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuollon näkökulmasta Kuntaliiton vastustus 9 §:n järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen luettelolle riippumatta yksityisen palveluntarjonnan saatavuudesta, on ymmärrettävä. Julkisten eläinlääkäripalvelujen hinnoittelua kustannusperusteisuus ei koskisi. Lakiehdotuksen 33 § säättää julkisin varoin tuettuja eläinlääkäripalveluja koskevasta avoimuusvelvollisuudesta: palvelujen tuottajaan sovelletaan, mitä eräitä yrityksiä koskevasta taloudellisen toiminnan avoimuus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetussa laissa (19/2003) säädetään velvollisuudesta pitää erillistä kirjanpitoa tai laatia eriyttämislaskelma yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista, erilliskirjanpitoon liittyvästä avoimuusvelvollisuudesta, tietojen säilyttämisestä ja kokoamisesta

Luonnoksen 16 § säättää järjestämisvastuuseen kuuluvien yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan tarjoamien palvelujen asiakashintojen esittämisvelvollisuudesta sopimukseen liittyvissä asiakirjoissa. Järjestäjän tulee huolehtia, että asiakkailta perittävät maksut ovat kohtuullisia ja matkakustannusten korvaukset määritellään tavalla, joka poistaa kohtuuttomat etäisyyksistä johtuvat erot maksujen suuruudessa. Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue näkee nykyisen palkkausjärjestelmän monimutkaisena. Lakiehdotuksen 15 §: kunnaneläinlääkärin palveluista perittävän maksun tulee olla kohtuullinen palvelun käyttäjän kannalta. Lakiehdotuksen 17 §: Muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä ja viittaa kuntalaissa säädettyyn velvollisuuteen hinnoitella kilpailutilanteessa markkinoilla tarjottavat palvelut markkinaperusteisesti.

Kalajoen kaupunki
Ympäristöterveydenhuolto

Pirjo Prokkola
044 4691 274
pirjo.prokkola@kalajoki.fi
Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Tiedoksi

Perusturva- ja hyvinvointilautakunta